PRIFYSGOL BANGOR UNIVERSITY

GIG CYMRU NHS WALES | Iechyd Cyhoeddus Cymru Public Health Wales

Dweud EICH dweud

Cadw'n Iach yng Nghymru:

Barn y cyhoedd am iechyd y cyhoedd

Canfyddiadau o'r arolwg o gartrefi sy'n cynrychioli Cymru

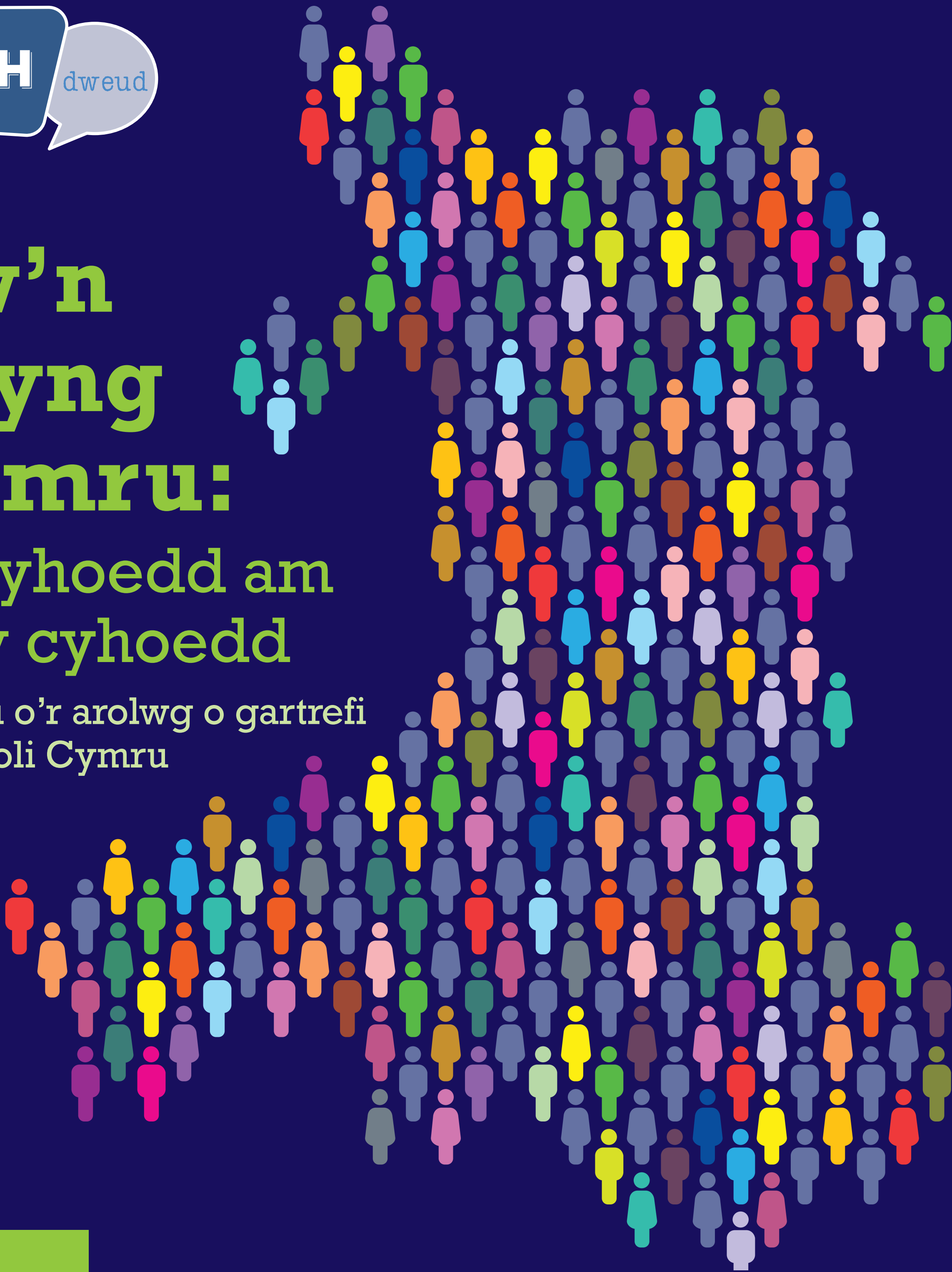

Atodiad

Catherine A. Sharp, Karen Hughes a Mark A. Bellis

www.iechydcyhoedduscymru.org

Atodiad

Methodoleg

Gosodwyd sampl targed gynrychioliadol o 1,000 o unigolion (un o bob cartref) a **chwblhawyd 1,001 o arolygon**. Dewiswyd pobl 16 oed a throsodd oedd yn byw yng Nghymru i gymryd rhan yn yr arolwg gan ddefnyddio dull samplu tebygolrwydd ar hap haenedig. Defnyddiwyd Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is*, Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru a Byrddau Iechyd Lleol i haenu'r sampl. Defnyddiwyd y Mynegai i osod pob Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is mewn cwintel amddifadedd. O fewn pob Bwrdd Iechyd Lleol yng Nghymru, dewiswyd nifer gymesur o Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is ym mhob cwintel amddifadedd ar hap a dewiswyd cartrefi ar hap o fewn pob Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is ddethol.

Cafodd y cartrefi (N=3,041) wybod am yr astudiaeth mewn llythyr dwyieithog yn eu gwahodd i gymryd rhan, neu ddewis peidio; penderfynodd 6% o'r cartrefi beidio â chymryd rhan ar y cam hwn. Dewisodd llai na chwarter (24%) y cartrefi cymwys yr ymwelodd cyfwelwyr â nhw beidio â chymryd rhan. Anfonwyd llythyr i'r cartrefi a ddewiswyd yn eu hysbysu am yr arolwg ac yn eu gwahodd i gymryd rhan, neu ddewis peidio. Cynhaliwyd cyfweliadau wyneb yn wyneb yn nhai'r cyfranogwyr gan ddefnyddio holiadur a gyflwynwyd gan gyfwelwyr hyfforddedig proffesiynol. Dilynodd pob cyfwelydd God Ymddygiad Cymdeithas Ymchwil y Farchnad. Ar ôl cwblhau'r cyfweliad, cafodd unigolion daflen diolch gan Iechyd Cyhoeddus Cymru.

Demograffeg y sampl

Dangosir demograffeg sampl yr astudiaeth o gymharu â phoblogaeth Cymru[i] yn Nhabl 1.

Tabl 1: Demograffeg y sampl a chymhariaeth â phoblogaeth Cymru (16 oed a throsodd).

		Sampl		Poblogaeth	
		n	%	n	%
Oedran (Blynyddoedd)	16-29	136	13.6	560,649	22.0
	30-49	278	27.8	756,621	29.7
	50-69	338	33.8	797,440	31.4
	70+	249	24.9	429,087	16.9
Rhyw	Dynion	452	45.2	1,240,793	48.8
	Merched	549	54.8	1,303,004	51.2
Cwintel amddifadedd	1 (Lleiaf difreintiedig)	205	20.5	512,687	20.2
	2	193	19.3	526,576	20.7
	3	209	20.9	530,196	20.8
	4	194	19.4	502,001	19.7
	5 (Mwyaf difreintiedig)	200	20.0	472,337	18.6

[i] Data ar y boblogaeth gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol, amcangyfrifon canol 2015 o'r boblogaeth ar gyfer Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is.

* Mae Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is yn ardal ddaearyddol â thua 1,500 o drigolion (rhwng 400 a 1,200 o gartrefi).

Canfyddiadau

Pa faterion iechyd y cyhoedd yr ystyrir eu bod yn cyfrannu fwyaf at iechyd a llesiant gwael?

Gofynnodd y cwestiwn hwn i'r cyfranogwyr nodi faint roeddent yn meddwl bod y 26 o faterion iechyd y cyhoedd yn cyfrannu at iechyd a llesiant gwael yn y cymunedau y maent yn byw, gweithio a chymdeithasu ynddynt. Caiff y 26 o faterion eu rhestru ym Mlwch 1 ynghyd â'r talfyriadau a ddefnyddiwyd yn y blychau. Yr opsiynau ymateb (a'r priod sgoriau ymateb) ar gyfer y cwestiwn hwn oedd:

Dim o gwbl (1) | Ychydig bach (2) | I ryw raddau (3) | Eithaf tipyn (4) | Yn fawr iawn (5)

Blwch 1: Disgrifiad llawn a thalfyriad o'r materion iechyd y cyhoedd dan sylw.

Disgrifiad llawn o'r mater	Talfyriad
Dim digon o blant yn cael eu himiwneiddio rhag clefydau	Imiwneiddio plant
Diffyg sgrinio digonol i ddarganfod clefydau yn gynnar mewn plant	Sgrinio - plant
Diffyg sgrinio digonol ar gyfer salwch y gellid ei ddarganfod yn gynharach mewn oedolion	Sgrinio - oedolion
Anawsterau wrth gael gafael ar wasanaethau gofal iechyd	Cael gafael ar ofal iechyd
Pobl yn cael eu heintio â heintiau peryglus mewn ysbytai	Heintiau ysbytai
Salwch o ganlyniad i hylendid bwyd gwael, megis salmonela	Salwch o fwyd
Lledaeniad heintiau megis Ffliw neu Dwbercwlosis	Heintiau
Lledaeniad HIV/AIDS	HIV/AIDS
Ymddygiad rhywiol peryglus sy'n arwain at heintiau a beichiogrwydd nas cynllunnir	Ymddygiad rhywiol
Arferion bwyta nad yw'n iach	Bwyta nad yw'n iach
Anweithgarwch corfforol	Anweithgarwch corfforol
Camddefnyddio alcohol	Camddefnyddio alcohol
Ysmygu	Ysmygu
Camddefnyddio cyffuriau	Camddefnyddio cyffuriau
Anafiadau o ganlyniad i ddamweiniau ar y ffyrdd, tân a pheryglon eraill	Anafiadau
Trais a chamdriniaeth	Trais
Ofn trosedd	Trosedd
Ofn terfysgaeth	Terfysgaeth
Effaith trychinebau megis llifogydd ac ofn trychinebau	Trychinebau
Llygredd aer	Llygredd aer
Newid yn yr hinsawdd	Newid yn yr hinsawdd
Diffyg cyflogaeth o ansawdd da a diogel	Diffyg cyflogaeth
Arwahanrwydd cymdeithasol ac unigrwydd	Arwahanrwydd
Tai o safon wael	Tai
Pobl ddim yn gallu fforddio dewisiadau iach	Fforddiadwyedd
Problemau o ganlyniad i rianta gwael	Rhianta gwael

Cafodd y 26 o faterion iechyd y cyhoedd eu graddio yn seiliedig ar gyfanswm sgoriau ymateb y cyfranogwyr (gan addasu sgoriau yn ôl demograffeg y boblogaeth). Mae'r blychau canlynol yn nodi'r 10 mater iechyd y cyhoedd uchaf yn gyffredinol ac yn ôl grwpiau demograffig, gyda'r ffigurau mewn cromfachau yn dangos y gyfran a nododd fod pob mater yn cyfrannu *yn fawr iawn* neu *eithaf tipyn.*

Poblogaeth gyffredinol

Materion ymddygiadol a nodwyd fwyaf fel y ffactorau a oedd yn gwneud cyfraniad pwysig at iechyd a llesiant gwael, wedi'u dilyn gan **arwahanrwydd cymdeithasol ac unigrwydd** a **materion iechyd y cyhoedd** (gweler Blwch 2). Roedd mwy na hanner y bobl o'r farn bod 13 o faterion yn gwneud cyfraniad pwysig.

Blwch 2: Y 10 mater iechyd y cyhoedd uchaf yn gyffredinol. Mae'r ffigurau mewn cromfachau yn dangos y gyfran a nododd fod pob mater yn cyfrannu *yn fawr iawn* neu *eithaf tipyn.*

	Pawb
1	Ysmygu (83%)
2	Camddefnyddio cyffuriau (76%)
3	Camddefnyddio alcohol (73%)
4	Anweithgarwch corfforol (72%)
5	Bwyta nad yw'n iach (71%)
6	Arwahanrwydd (63%)
7	Rhianta gwael (58%)
8	Heintiau ysbytai (55%)
9	Sgrinio – oedolion (52%)
10	Cael gafael ar ofal iechyd (56%)

Yn ôl rhyw

Cafodd yr un 10 mater uchaf eu nodi gan ddynion a merched, er bod peth gwahaniaeth o ran eu safle (gweler Blwch 3). Roedd **anweithgarwch corfforol** ac **anawsterau wrth gael gafael ar wasanaethau gofal iechyd** yn uwch ar restr dynion, ac roedd **camddefnyddio alcohol** a **pobl yn cael eu heintio â heintiau peryglus mewn ysbytai** yn uwch ar restr merched. Yn achos merched, nododd mwy na hanner yr holl ferched fod y 10 mater uchaf yn gyfranwyr mawr (h.y. *yn fawr iawn* neu *eithaf tipyn*). Yn achos dynion, roedd o leiaf hanner yr holl ddynion yn ystyried bod yr wyth mater uchaf yn gyfranwyr mawr.

Blwch 3: Y 10 mater iechyd y cyhoedd uchaf, yn ôl rhyw. Mae'r ffigurau mewn cromfachau yn dangos y gyfran a nododd fod pob mater yn cyfrannu *yn fawr iawn* neu *eithaf tipyn.*

	Dynion	Merched
1	Ysmygu (80%)	Ysmygu (85%)
2	Camddefnyddio cyffuriau (72%)	Camddefnyddio cyffuriau (79%)
3	Anweithgarwch corfforol (70%)	Camddefnyddio alcohol (77%)
4	Camddefnyddio alcohol (68%)	Anweithgarwch corfforol (73%)
5	Bwyta nad yw'n iach (69%)	Bwyta nad yw'n iach (74%)
6	Arwahanrwydd (59%)	Arwahanrwydd (67%)
7	Rhianta gwael (53%)	Rhianta gwael (62%)
8	Cael gafael ar ofal iechyd (50%)	Heintiau ysbytai (61%)
9	Sgrinio - oedolion (46%)	Sgrinio - oedolion (57%)
10	Heintiau ysbytai (48%)	Cael gafael ar ofal iechyd (61%)

Yn ôl oedran

Fel y dangosir ym Mlwch 4, **ysmygu** a **camddefnyddio cyffuriau** a nodwyd fel y cyfranwyr mwyaf ac ail fwyaf at iechyd a llesiant gwael ar gyfer pob grŵp oedran, ac yna **camddefnyddio alcohol**, **anweithgarwch corfforol** ac **arferion bwyta nad yw'n iach** oedd y tri nesaf. Yn chweched, nodwyd **arwahanrwydd cymdeithasol ac unigrwydd** ar gyfer pob oedran. Roedd **problemau o ganlyniad i rianta gwael** yn y 10 uchaf ar gyfer pawb heblaw am bobl rhwng 30 a 49 oed, ac roedd **anawsterau wrth gael gafael ar wasanaethau gofal iechyd** a **diffyg sgrinio digonol ar gyfer salwch y gellid ei ddarganfod yn gynharach mewn oedolion** yn y 10 uchaf ar gyfer pawb heblaw am y grŵp oedran ieuengaf. Roedd **pobl yn cael eu heintio â heintiau peryglus mewn ysbytai** yn y 10 uchaf ar gyfer pobl 50 oed a throsodd; roedd **trais a chamdriniaeth** a **pobl ddim yn gallu fforddio dewisiadau iach** yn y 10 uchaf ar gyfer y ddau grŵp oedran ieuengaf; ac roedd **ymddygiad rhywiol peryglus sy'n arwain at heintiau a beichiogrwydd nas cynllunnir** yn y 10 uchaf ar gyfer y grŵp ieuengaf. Heblaw am **ymddygiad rhywiol peryglus sy'n arwain at heintiau a beichiogrwydd nas cynllunnir** (ar gyfer y rhai rhwng 16 a 29 oed) nododd mwy na hanner y categori oedran perthnasol fod y 10 mater uchaf yn gyfranwyr mawr.

Blwch 4: Y 10 mater iechyd y cyhoedd uchaf, yn ôl oedran. Mae'r ffigurau mewn cromfachau yn dangos y gyfran a nododd fod pob mater yn cyfrannu *yn fawr iawn* neu *eithaf tipyn.*

	16-29 oed	30-49 oed	50-69 oed	70+ oed
1	Ysmygu (80%)	Ysmygu (82%)	Ysmygu (85%)	Ysmygu (83%)
2	Camddefnyddio cyffuriau (72%)	Camddefnyddio cyffuriau (74%)	Camddefnyddio cyffuriau (81%)	Camddefnyddio cyffuriau (75%)
3	Camddefnyddio alcohol (74%)	Anweithgarwch corfforol (74%)	Camddefnyddio alcohol (74%)	Camddefnyddio alcohol (70%)
4	Bwyta nad yw'n iach (66%)	Bwyta nad yw'n iach (72%)	Anweithgarwch corfforol (75%)	Anweithgarwch corfforol (68%)
5	Anweithgarwch corfforol (65%)	Camddefnyddio alcohol (72%)	Bwyta nad yw'n iach (75%)	Bwyta nad yw'n iach (70%)
6	Arwahanrwydd (54%)	Arwahanrwydd (63%)	Arwahanrwydd (68%)	Arwahanrwydd (65%)
7	Rhianta gwael (55%)	Sgrinio - oedolion (52%)	Rhianta gwael (64%)	Rhianta gwael (57%)
8	Trais (53%)	Fforddiadwyedd (57%)	Cael gafael ar ofal iechyd (64%)	Heintiau ysbytai (56%)
9	Fforddiadwyedd (54%)	Cael gafael ar ofal iechyd (54%)	Heintiau ysbytai (61%)	Sgrinio - oedolion (51%)
10	Ymddygiad rhywiol (49%)	Trais (53%)	Sgrinio - oedolion (55%)	Cael gafael ar ofal iechyd (58%)

Yn ôl cwintel amddifadedd

Camddefnyddio cyffuriau oedd y cyfrannwr mwyaf at iechyd a llesiant gwael ymhlith trigolion o'r cymunedau mwyaf difreintiedig; yr unig adeg lle disodlwyd **ysmygu** (gweler Blwch 5). Roedd **arwahanrwydd cymdeithasol ac unigrwydd** hefyd yn y pum uchaf ar gyfer unigolion mwy difreintiedig, ac arhosodd yn y chweched safle ar gyfer unigolion llai difreintiedig. Daeth **trais a chamdriniaeth** yn chweched yn y cwintel mwyaf difreintiedig. Roedd **problemau o ganlyniad i rianta gwael**, **anawsterau wrth gael gafael ar wasanaethau gofal iechyd** a **diffyg sgrinio digonol ar gyfer salwch y gellid ei ddarganfod yn gynharach mewn oedolion** yn y 10 uchaf ar gyfer pob cwintel amddifadedd; ac roedd **pobl yn cael eu heintio â heintiau peryglus mewn ysbytai** yn y 10 uchaf ar gyfer pawb ond y rhai yn yr ail gwintel mwyaf difreintiedig. Dim ond yn y 10 uchaf ar gyfer y cwintel lleiaf difreintiedig y nodwyd **diffyg cyflogaeth o ansawdd da a diogel**; a dim ond ar gyfer yr ail gwintel mwyaf difreintiedig y nodwyd **pobl ddim yn gallu fforddio dewisiadau iach**.

Blwch 5: Y 10 mater iechyd y cyhoedd uchaf, yn ôl cwintel amddifadedd. Mae'r ffigurau mewn cromfachau yn dangos y gyfran a nododd fod pob mater yn cyfrannu *yn fawr iawn* neu *eithaf tipyn.*

	Lleiaf difreintiedig Cwintel 1	Cwintel 2	Cwintel 3	Cwintel 4	Mwyaf difreintiedig Cwintel 5
1	Ysmygu (86%)	Ysmygu (83%)	Ysmygu (81%)	Ysmygu (85%)	Camddefnyddio cyffuriau (84%)
2	Camddefnyddio cyffuriau (75%)	Camddefnyddio cyffuriau (71%)	Camddefnyddio cyffuriau (70%)	Camddefnyddio cyffuriau (80%)	Ysmygu (80%)
3	Bwyta nad yw'n iach (79%)	Bwyta nad yw'n iach (75%)	Camddefnyddio alcohol (70%)	Camddefnyddio alcohol (73%)	Camddefnyddio alcohol (76%)
4	Camddefnyddio alcohol (80%)	Anweithgarwch corfforol (77%)	Anweithgarwch corfforol (69%)	Arwahanrwydd (63%)	Anweithgarwch corfforol (70%)
5	Anweithgarwch corfforol (78%)	Camddefnyddio alcohol (65%)	Bwyta nad yw'n iach (67%)	Bwyta nad yw'n iach (68%)	Arwahanrwydd (66%)
6	Arwahanrwydd (68%)	Arwahanrwydd (58%)	Arwahanrwydd (59%)	Anweithgarwch corfforol (64%)	Trais (65%)
7	Rhianta gwael (62%)	Rhianta gwael (57%)	Heintiau ysbytai (54%)	Cael gafael ar ofal iechyd (62%)	Bwyta nad yw'n iach (68%)
8	Sgrinio – oedolion (53%)	Cael gafael ar ofal iechyd (51%)	Cael gafael ar ofal iechyd (54%)	Rhianta gwael (62%)	Sgrinio – oedolion (58%)
9	Heintiau ysbytai (55%)	Heintiau ysbytai (48%)	Sgrinio – oedolion (48%)	Sgrinio – oedolion (56%)	Heintiau ysbytai (61%)
10	Diffyg cyflogaeth (53%)	Sgrinio – oedolion (45%)	Rhianta gwael (49%)	Fforddiadwyedd (60%)	Rhianta gwael (61%)

Pa faterion iechyd y cyhoedd y mae angen i wasanaethau cyhoeddus wneud mwy i fynd i'r afael â nhw?

Er mwyn mesur barn am weithgarwch yng Nghymru i fynd i'r afael â'r un 26 o faterion iechyd y cyhoedd, gofynnwyd i'r cyfranogwyr a oeddent yn credu bod gwasanaethau cyhoeddus (â phriod sgoriau ymateb):

Yn gwneud gormod yn barod (1) | Yn gwneud digon yn barod (2) | Angen gwneud mwy (3)

Ar sail sgoriau ymateb y cyfranogwyr, trefnwyd y materion yn ôl yr angen canfyddedig i weithredu; addaswyd sgoriau yn ôl demograffeg y boblogaeth genedlaethol. Mae'r blychau canlynol yn nodi'r 10 mater uchaf a nodwyd yn gyffredinol ac yn ôl grwpiau demograffig, gyda'r ffigurau mewn cromfachau yn dangos y gyfran a nododd fod *angen gwneud mwy* ar gyfer pob mater.

Poblogaeth gyffredinol

Roedd mwy nag un o bob tri o bobl o'r farn bod angen i wasanaethau cyhoeddus *wneud mwy* i fynd i'r afael ag **arwahanrwydd cymdeithasol ac unigrwydd**; **anawsterau wrth gael gafael ar wasanaethau gofal iechyd**; a **camddefnyddio cyffuriau** (gweler Blwch 6). Nododd mwy na hanner y cyfranogwyr fod angen gwneud mwy ar gyfer 15 o faterion.

Blwch 6: Y 10 mater iechyd y cyhoedd uchaf lle mae angen gwneud mwy yn gyffredinol. Mae'r ffigurau mewn cromfachau yn dangos y gyfran a nododd fod *angen gwneud mwy* ar gyfer pob mater.

	Pawb
1	Arwahanrwydd (69%)
2	Cael gafael ar ofal iechyd (69%)
3	Camddefnyddio cyffuriau (68%)
4	Sgrinio – oedolion (65%)
5	Heintiau ysbytai (63%)
6	Rhianta gwael (62%)
7	Sgrinio - plant (60%)
8	Diffyg cyflogaeth (59%)
9	Tai (57%)
10	Trais (57%)

Yn ôl rhyw

Cafodd yr un pedwar mater uchaf eu nodi gan ddynion a merched, er bod y drefn yn wahanol fel y dangosir ym Mlwch 7. Y ddau fater uchaf oedd **anawsterau wrth gael gafael ar wasanaethau gofal iechyd** ac **arwahanrwydd cymdeithasol ac unigrwydd**. Roedd dynion a merched o'r farn bod angen gwneud mwy i fynd i'r afael â **pobl yn cael eu heintio â heintiau peryglus mewn ysbytai**, **diffyg sgrinio digonol i ddarganfod clefydau yn gynnar mewn plant** a **diffyg cyflogaeth o ansawdd da a diogel**. Roedd **problemau o ganlyniad i rianta gwael** yn uwch ar y rhestr i ddynion na merched, ond roedd mwy o ferched o'r farn bod angen gwneud mwy. Roedd **trais a chamdriniaeth** yn y 10 uchaf ar gyfer dynion, ac roedd **pobl ddim yn gallu fforddio dewisiadau iach** yn y 10 uchaf ar gyfer merched. I ddynion a merched, roedd mwy na hanner yr ymatebwyr o'r farn bod angen gwneud mwy i fynd i'r afael â phob un o'r 10 mater uchaf; nododd mwy o ferched na dynion bod angen gwneud mwy.

Blwch 7: Y 10 mater iechyd y cyhoedd uchaf lle mae angen gwneud mwy, yn ôl rhyw. Mae'r ffigurau mewn cromfachau yn dangos y gyfran a nododd fod *angen gwneud mwy* ar gyfer pob mater.

	Dynion	Merched
1	Cael gafael ar ofal iechyd (66%)	Arwahanrwydd (75%)
2	Arwahanrwydd (63%)	Cael gafael ar ofal iechyd (72%)
3	Camddefnyddio cyffuriau (65%)	Sgrinio - oedolion (71%)
4	Sgrinio - oedolion (59%)	Camddefnyddio cyffuriau (71%)
5	Rhianta gwael (59%)	Heintiau ysbytai (67%)
6	Heintiau ysbytai (58%)	Sgrinio - plant (65%)
7	Sgrinio - plant (56%)	Diffyg cyflogaeth (64%)
8	Diffyg cyflogaeth (55%)	Rhianta gwael (65%)
9	Trais (54%)	Fforddiadwyedd (62%)
10	Tai (55%)	Tai (60%)

Yn ôl oedran

Fel y dangosir ym Mlwch 8, roedd gwahaniaethau rhwng grwpiau oedran o ran y materion lle'r oedd angen gwneud mwy. Roedd **camddefnyddio cyffuriau** ar y brig ar gyfer pobl ifanc ac roedd **arwahanrwydd cymdeithasol ac unigrwydd** ar y brig ar gyfer y grŵp oedran hynaf. Roedd **arwahanrwydd cymdeithasol ac unigrwydd** yn faes â blaenoriaeth i bob grŵp oedran, fel **diffyg sgrinio digonol ar gyfer salwch y gellid ei ddarganfod yn gynharach mewn oedolion** ac ymddangosodd **diffyg sgrinio digonol i ddarganfod clefydau yn gynnar mewn plant** yn y 10 uchaf hefyd ar gyfer pob grŵp oedran. Roedd **tai o safon wael** yn flaenoriaeth uchel i'r rhai rhwng 16 a 29 oed, ac roedd **anawsterau wrth gael gafael ar wasanaethau gofal iechyd** yn uwch i'r tri grŵp oedran arall. Roedd **trais a chamdriniaeth** yn y 10 uchaf ar gyfer pawb ond pobl rhwng 30 a 49 oed; roedd **pobl yn cael eu heintio â heintiau peryglus mewn ysbytai** yn y 10 uchaf ar gyfer pawb ond y rhai rhwng 16 a 29 oed; ac roedd **pobl ddim yn gallu fforddio dewisiadau iach** yn y 10 uchaf ar gyfer y ddau grŵp oedran iau. Dim ond yn y 10 uchaf ar gyfer pobl rhwng 50 a 69 oed roedd **llygredd aer**. Nododd mwy na hanner y carfannau fod angen gwneud mwy yn achos y 10 mater uchaf; roedd y canrannau yn dueddol o fod yn uwch ymhlith pobl rhwng 50 a 69 oed.

Blwch 8: Y 10 mater iechyd y cyhoedd uchaf lle mae angen gwneud mwy, yn ôl oedran. Mae'r ffigurau mewn cromfachau yn dangos y gyfran a nododd fod *angen gwneud mwy* ar gyfer pob mater.

	16-29 oed	30-49 oed	50-69 oed	70+ oed
1	Camddefnyddio cyffuriau (65%)	Cael gafael ar ofal iechyd (73%)	Cael gafael ar ofal iechyd (78%)	Arwahanrwydd (72%)
2	Sgrinio - oedolion (62%)	Arwahanrwydd (67%)	Arwahanrwydd (75%)	Camddefnyddio cyffuriau (70%)
3	Arwahanrwydd (61%)	Camddefnyddio cyffuriau (68%)	Heintiau ysbytai (72%)	Sgrinio - oedolion (66%)
4	Tai (60%)	Sgrinio - oedolion (61%)	Sgrinio - oedolion (70%)	Cael gafael ar ofal iechyd (66%)
5	Rhianta gwael (61%)	Fforddiadwyedd (60%)	Camddefnyddio cyffuriau (70%)	Heintiau ysbytai (63%)
6	Diffyg cyflogaeth (58%)	Heintiau ysbytai (59%)	Sgrinio - plant (66%)	Rhianta gwael (65%)
7	Sgrinio - plant (58%)	Rhianta gwael (59%)	Diffyg cyflogaeth (65%)	Diffyg cyflogaeth (56%)
8	Cael gafael ar ofal iechyd (55%)	Sgrinio - plant (58%)	Trais (63%)	Sgrinio - plant (58%)
9	Trais (52%)	Tai (56%)	Rhianta gwael (64%)	Trais (56%)
10	Fforddiadwyedd (53%)	Diffyg cyflogaeth (56%)	Llygredd aer (59%)	Tai (56%)

Yn ôl cwintel amddifadedd

Roedd safleoedd materion lle'r oedd angen i wasanaethau cyhoeddus wneud mwy yn amrywio yn ôl cwintel amddifadedd (gweler Blwch 9), er bod **anawsterau wrth gael gafael ar wasanaethau gofal iechyd**; **arwahanrwydd cymdeithasol ac unigrwydd**; **camddefnyddio cyffuriau**; a **diffyg sgrinio digonol ar gyfer salwch y gellid ei ddarganfod yn gynharach mewn oedolion** yn y pum uchaf ar gyfer pob cwintel. Roedd **problemau o ganlyniad i rianta gwael** yn uwch ymhlith ymatebwyr o'r cwintel lleiaf difreintiedig; roedd **pobl ddim yn gallu fforddio dewisiadau iach** yn uwch ymhlith unigolion mwy difreintiedig; ac roedd **pobl yn cael eu heintio â heintiau peryglus mewn ysbytai** yn uwch ymhlith y rhai o'r cwintel canol. Roedd **trais a chamdriniaeth** yn y 10 uchaf ar gyfer y cwintel mwyaf a lleiaf difreintiedig, ac roedd **diffyg cyflogaeth o ansawdd da a diogel** yn y 10 uchaf ar gyfer y tri chwintel canol. Ar gyfer pob cwintel amddifadedd, nododd mwy na hanner yr ymatebwyr fod angen gwneud mwy ar gyfer y 10 mater uchaf.

Blwch 9: Y 10 mater iechyd y cyhoedd uchaf lle mae angen gwneud mwy, yn ôl cwintel amddifadedd. Mae'r ffigurau mewn cromfachau yn dangos y gyfran a nododd fod *angen gwneud mwy* ar gyfer pob mater.

	Lleiaf difreintiedig Cwintel 1	Cwintel 2	Cwintel 3	Cwintel 4	Mwyaf difreintiedig Cwintel 5
1	Arwahanrwydd (71%)	Cael gafael ar ofal iechyd (71%)	Arwahanrwydd (67%)	Cael gafael ar ofal iechyd (74%)	Cael gafael ar ofal iechyd (77%)
2	Camddefnyddio cyffuriau (68%)	Arwahanrwydd (69%)	Heintiau ysbytai (65%)	Camddefnyddio cyffuriau (75%)	Arwahanrwydd (74%)
3	Rhianta gwael (65%)	Camddefnyddio cyffuriau (64%)	Cael gafael ar ofal iechyd (64%)	Sgrinio – oedolion (70%)	Camddefnyddio cyffuriau (75%)
4	Cael gafael ar ofal iechyd (61%)	Heintiau ysbytai (63%)	Sgrinio – oedolion (61%)	Diffyg cyflogaeth (66%)	Sgrinio – oedolion (71%)
5	Sgrinio – oedolion (61%)	Diffyg cyflogaeth (62%)	Camddefnyddio cyffuriau (60%)	Arwahanrwydd (66%)	Sgrinio - plant (70%)
6	Heintiau ysbytai (61%)	Sgrinio – oedolion (62%)	Diffyg cyflogaeth (58%)	Fforddiadwyedd (64%)	Tai (69%)
7	Trais (59%)	Rhianta gwael (62%)	Sgrinio - plant (57%)	Sgrinio - plant (64%)	Fforddiadwyedd (69%)
8	Tai (59%)	Sgrinio - plant (57%)	Rhianta gwael (55%)	Heintiau ysbytai (61%)	Trais (68%)
9	Sgrinio - plant (55%)	Llygredd aer (53%)	Tai (53%)	Anweithgarwch corfforol (60%)	Heintiau ysbytai (63%)
10	Fforddiadwyedd (52%)	Tai (51%)	Fforddiadwyedd (51%)	Rhianta gwael (62%)	Rhianta gwael (66%)

O ble y caiff pobl yng Nghymru wybodaeth am sut i gadw'n iach?

Gofynnwyd i'r cyfranogwyr pa mor aml roeddent yn cael gwybodaeth ynghylch sut i gadw'n iach o 24 o ffynonellau gwahanol (Gweler Blwch 10). Yr opsiynau ymateb (â phriod sgoriau ymateb) oedd:

Yn aml (3) | Weithiau (2) | Byth (1)

Blwch 10: Disgrifiad llawn a thalfyriad o'r ffynhonnell wybodaeth a ystyriwyd.

Disgrifiad llawn o'r ffynhonnell	Talfyriad
Hysbysebion ar gyfer bwydydd iach a chynhyrchion eraill	Hysbysebion
Taflenni/posteri mewn lleoliadau gofal iechyd	Taflenni
Siarad â fferyllydd	Fferyllydd
Siaradwch â meddyg neu nyrs	Meddyg/nyrs
Siarad â pherthnasau, ffrindiau, cydweithwyr	Siarad â chyfoedion
Cylchgronau	Cylchgronau
Papurau newydd lleol	Papurau newydd lleol
Papurau newydd cenedlaethol	Papurau newydd cenedlaethol
Cylchgronau meddygol a gwyddonol	Cylchgronau gwyddonol
Iechyd Cyhoeddus Cymru: gwefannau, ymgyrchoedd, digwyddiadau	Iechyd Cyhoeddus Cymru
Fforymau trafod ar y rhyngrwyd	Fforymau'r rhyngrwyd
Gwefan Galw Iechyd Cymru	Galw Iechyd Cymru
Gwefannau elusennau iechyd	Elusennau iechyd
Gwefannau Awdurdodau Lleol neu Gynghorau	Awdurdod Lleol/Cyngor
Gwefannau'r GIG	Gwefannau'r GIG
Facebook, Twitter neu gyfryngau cymdeithasol eraill	Cyfryngau cymdeithasol
Chwilio'r rhyngrwyd (e.e. Google, YouTube, Wikipedia)	Chwilio'r rhyngrwyd
Apiau iechyd ar ffonau clyfar a llechi	Apiau iechyd
Podlediadau	Podlediadau
Rhaglenni radio am broblemau iechyd	Sioeau iechyd radio
Newyddion ar y radio	Newyddion ar y radio
Rhaglenni sgwrsio ar y teledu (e.e. Heno)	Rhaglenni sgwrsio ar y teledu
Rhaglenni teledu ffeithiol am iechyd	Sioeau ffeithiol am iechyd
Newyddion ar y teledu	Newyddion ar y teledu

Cafodd ffynonellau gwybodaeth am iechyd eu graddio yn seiliedig ar gyfanswm sgoriau ymateb y cyfranogwyr a'u haddasu yn ôl demograffeg y boblogaeth. Mae'r ffigurau mewn cromfachau yn dangos y gyfran a ddefnyddiodd bob ffynhonnell *yn aml.*

Poblogaeth gyffredinol

Mae'r rhan fwyaf o'r ffynonellau gwybodaeth a nodwyd fwyaf yn cynnwys dulliau traddodiadol, fel **siarad â pherthnasau, ffrindiau, cydweithwyr**, **meddyg/nyrs**, neu **fferyllydd**. Roedd o leiaf un o bob 10 o unigolion yn dal i gael gwybodaeth drwy **taflenni/posteri mewn lleoliadau gofal iechyd** (gweler Blwch 11).

Blwch 11: Y 10 ffynhonnell gwybodaeth am iechyd uchaf yn gyffredinol. Mae'r ffigurau mewn cromfachau yn dangos y gyfran a ddefnyddiodd bob ffynhonnell *yn aml.*

	Pawb
1	Siarad â chyfoedion (36%)
2	Meddyg/nyrs (31%)
3	Newyddion ar y teledu (28%)
4	Chwilio'r rhyngrwyd (35%)
5	Sioeau ffeithiol am iechyd (27%)
6	Fferyllydd (20%)
7	Hysbysebion (17%)
8	Taflenni (13%)
9	Gwefannau'r GIG (20%)
10	Cyfryngau cymdeithasol (21%)

Yn ôl rhyw

Y brif ffynhonnell ar gyfer merched oedd **siarad â pherthnasau, ffrindiau, cydweithwyr**; a'r brif ffynhonnell ar gyfer dynion oedd **siarad â meddyg neu nyrs**. Roedd naw ffynhonnell yn y 10 uchaf ar gyfer dynion a merched (gweler Blwch 12). Roedd **newyddion ar y radio** yn y 10 uchaf ar gyfer dynion ond nid merched, ac roedd y **cyfryngau cymdeithasol** yn y 10 uchaf ar gyfer merched ond nid dynion. Nododd dynion a merched eu bod yn defnyddio **gwefannau'r GIG**. Yn achos pob ffynhonnell gwybodaeth am iechyd yn y 10 uchaf, nododd mwy o ferched na dynion eu bod yn eu defnyddio *yn aml*.

Blwch 12: Y 10 ffynhonnell gwybodaeth am iechyd uchaf, yn ôl rhyw. Mae'r ffigurau mewn cromfachau yn dangos y gyfran a ddefnyddiodd bob ffynhonnell *yn aml.*

	Dynion	Merched
1	Meddyg/nyrs (27%)	Siarad â chyfoedion (45%)
2	Siarad â chyfoedion (28%)	Meddyg/nyrs (35%)
3	Newyddion ar y teledu (22%)	Chwilio'r rhyngrwyd (39%)
4	Chwilio'r rhyngrwyd (30%)	Newyddion ar y teledu (28%)
5	Sioeau ffeithiol am iechyd (23%)	Sioeau ffeithiol am iechyd (30%)
6	Fferyllydd (17%)	Fferyllydd (23%)
7	Hysbysebion (15%)	Hysbysebion (19%)
8	Taflenni (10%)	Gwefannau'r GIG (25%)
9	Gwefannau'r GIG (14%)	Taflenni (16%)
10	Newyddion ar y radio (12%)	Cyfryngau cymdeithasol (25%)

Yn ôl oedran

Roedd rhai gwahaniaethau clir o ran trefn ffynonellau gwybodaeth am iechyd yn ôl grŵp oedran (gweler Blwch 13). **Chwilio'r rhyngrwyd** oedd y brif ffynhonnell ar gyfer y rhai rhwng 16 a 29 oed a'r ail brif ffynhonnell ar gyfer pobl rhwng 30 a 49 oed ond nid oedd yn y 10 uchaf ar gyfer y rhai oedd yn 70 oed a throsodd, lle y nodwyd mai **siarad â meddyg neu nyrs** oedd y brif ffynhonnell. Roedd **siarad â pherthnasau, ffrindiau, cydweithwyr**; **siarad â meddyg neu nyrs** a **newyddion ar y teledu** yn ffynonellau pwysig i bob grŵp oedran. Defnyddiwyd **ffynonellau ar y rhyngrwyd** gan y rhai rhwng 16 a 29 oed a 30 a 49 oed fwyaf, ond roedd unigolion 50 oed a throsodd yn defnyddio'r **teledu** a **radio** yn fwy. Dim ond yn achos pobl 70 oed a throsodd yr ymddangosodd **papurau newydd cenedlaethol** yn y 10 uchaf. Roedd **hysbysebion ar gyfer bwydydd iach a chynhyrchion eraill** mewn safle tebyg ar gyfer pob grŵp oedran.

Blwch 13: Y 10 ffynhonnell gwybodaeth am iechyd uchaf, yn ôl oedran. Mae'r ffigurau mewn cromfachau yn dangos y gyfran a ddefnyddiodd bob ffynhonnell *yn aml.*

	16-29 oed	30-49 oed	50-69 oed	70+ oed
1	Chwilio'r rhyngrwyd (51%)	Siarad â chyfoedion (44%)	Siarad â chyfoedion (33%)	Meddyg/nyrs (33%)
2	Siarad â chyfoedion (39%)	Chwilio'r rhyngrwyd (47%)	Meddyg/nyrs (29%)	Siarad â chyfoedion (25%)
3	Meddyg/nyrs (32%)	Meddyg/nyrs (31%)	Newyddion ar y teledu (24%)	Newyddion ar y teledu (23%)
4	Cyfryngau cymdeithasol (36%)	Newyddion ar y teledu (27%)	Sioeau ffeithiol am iechyd (28%)	Sioeau ffeithiol am iechyd (24%)
5	Newyddion ar y teledu (25%)	Sioeau ffeithiol am iechyd (28%)	Fferyllydd (21%)	Fferyllydd (19%)
6	Gwefannau'r GIG (31%)	Gwefannau'r GIG (33%)	Chwilio'r rhyngrwyd (25%)	Papurau newydd cenedlaethol (13%)
7	Hysbysebion (23%)	Cyfryngau cymdeithasol (30%)	Hysbysebion (15%)	Taflenni (6%)
8	Apiau iechyd (31%)	Hysbysebion (22%)	Taflenni (12%)	Hysbysebion (4%)
9	Sioeau ffeithiol am iechyd (26%)	Fferyllydd (19%)	Rhaglenni sgwrsio ar y teledu (16%)	Newyddion ar y radio (12%)
10	Fferyllydd (23%)	Taflenni (15%)	Newyddion ar y radio 12%)	Rhaglenni sgwrsio ar y teledu (9%)

Yn ôl cwintel amddifadedd

Nid oedd fawr ddim gwahaniaeth o ran y prif ffynonellau gwybodaeth am iechyd a ddefnyddiwyd yn ôl cwintel amddifadedd (gweler Blwch 14). **Siarad â pherthnasau, ffrindiau, cydweithwyr** oedd y brif ffynhonnell ar gyfer pob cwintel ac yna **siarad â meddyg neu nyrs**. Roedd **chwilio'r rhyngrwyd**, **newyddion ar y teledu** a **rhaglenni teledu ffeithiol am iechyd** yn y trydydd i'r pumed safle ar gyfer pob grŵp. Roedd y **cyfryngau cymdeithasol** yn y 10 uchaf ar gyfer y tri chwintel mwyaf difreintiedig, tra bod y ddau gwintel lleiaf difreintiedig yn defnyddio **newyddion ar y radio**. Roedd **gwefannau'r GIG** yn y 10 uchaf ar gyfer pob cwintel heblaw am yr ail gwintel mwyaf difreintiedig.

Blwch 14: Y 10 ffynhonnell gwybodaeth am iechyd uchaf, yn ôl cwintel amddifadedd. Mae'r ffigurau mewn cromfachau yn dangos y gyfran a ddefnyddiodd bob ffynhonnell *yn aml.*

	Lleiaf difreintiedig Cwintel 1	Cwintel 2	Cwintel 3	Cwintel 4	Mwyaf difreintiedig Cwintel 5
1	Siarad â chyfoedion (35%)	Siarad â chyfoedion (36%)	Siarad â chyfoedion (33%)	Siarad â chyfoedion (39%)	Siarad â chyfoedion (38%)
2	Meddyg/nyrs (30%)	Meddyg/nyrs (33%)	Meddyg/nyrs (28%)	Meddyg/nyrs (35%)	Meddyg/nyrs (29%)
3	Sioeau ffeithiol am iechyd (33%)	Chwilio'r rhyngrwyd (44%)	Newyddion ar y teledu (25%)	Newyddion ar y teledu (24%)	Sioeau ffeithiol am iechyd (22%)
4	Newyddion ar y teledu (24%)	Newyddion ar y teledu (32%)	Chwilio'r rhyngrwyd (35%)	Chwilio'r rhyngrwyd (34%)	Newyddion ar y teledu (19%)
5	Chwilio'r rhyngrwyd (35%)	Sioeau ffeithiol am iechyd (33%)	Sioeau ffeithiol am iechyd (23%)	Sioeau ffeithiol am iechyd (22%)	Chwilio'r rhyngrwyd (26%)
6	Fferyllydd (22%)	Fferyllydd (21%)	Fferyllydd (24%)	Hysbysebion (20%)	Hysbysebion (20%)
7	Hysbysebion (21%)	Gwefannau'r GIG (26%)	Hysbysebion (12%)	Fferyllydd (17%)	Fferyllydd (19%)
8	Taflenni (16%)	Taflenni (14%)	Gwefannau'r GIG (17%)	Cyfryngau cymdeithasol (25%)	Taflenni (11%)
9	Gwefannau'r GIG (23%)	Rhaglenni sgwrsio ar y teledu (20%)	Cyfryngau cymdeithasol (19%)	Taflenni (13%)	Cyfryngau cymdeithasol (19%)
10	Newyddion ar y radio (16%)	Newyddion ar y radio (18%)	Taflenni (9%)	Newyddion ar y radio (17%)	Gwefannau'r GIG (16%)

Blaenoriaethau iechyd y cyhoedd yn ôl y cyhoedd yng Nghymru

Mae'r ffigurau canlynol yn dangos ymatebion y cyfranogwyr i'r 19 o flaenoriaethau iechyd y cyhoedd a archwiliwyd. Ystyriwyd gwahaniaethau rhwng grwpiau demograffig gan ddefnyddio atchweliad logistaidd gyda'r ymatebion yn cael eu grwpio yn ôl y rhai a oedd yn *cytuno* (*cytuno'n gryf* a *cytuno*) ac yn *anghytuno/ dim barn* (*anghytuno'n gryf*, *anghytuno*, a *ddim yn cytuno nac yn anghytuno*) ar gyfer pob mater. Nodir gwahaniaethau ystadegol bwysig yn ôl oedran, rhyw a chwintel amddifadedd.

Cytuno'n gryf | Cytuno | Ddim yn cytuno nac yn anghytuno | Anghytuno | Anghytuno'n gryf

Dylai'r GIG wario llai ar drin salwch a mwy ar ei atal.

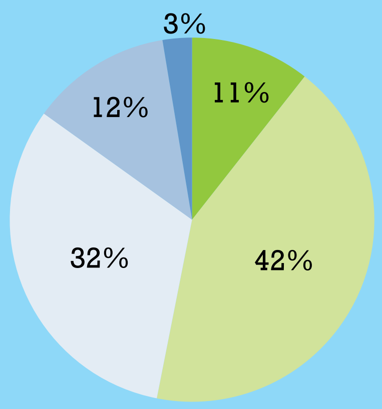

Dim gwahaniaethau sylweddol o ran cytuno yn ôl rhyw, oedran, nac amddifadedd.

Hoffwn weld mwy o ymgyrchoedd gwybodaeth i'r cyhoedd ar sut i fyw bywyd iachach.

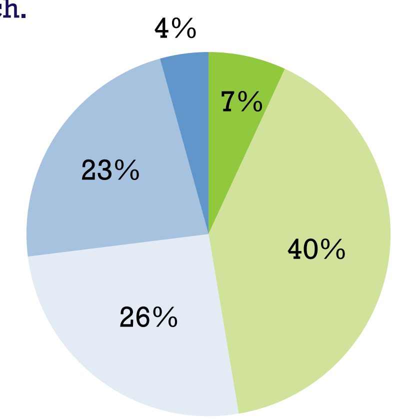

Dim gwahaniaethau sylweddol o ran cytuno yn ôl rhyw, oedran, nac amddifadedd.

Dylai ysgolion addysgu rhagor am fyw bywyd iach i blant.

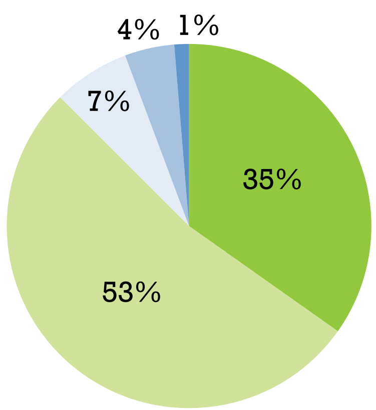

Fwyaf tebygol o gytuno
Rhyw: Dynion

Lleiaf tebygol o gytuno
Rhyw: Merched

Dim gwahaniaethau sylweddol o ran cytuno yn ôl oedran nac amddifadedd.

Dylai rhieni gael cyngor proffesiynol ar sut i fagu eu plant yn dda.

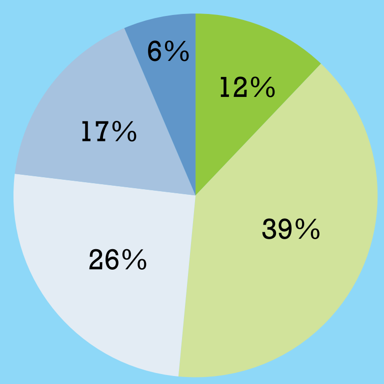

Fwyaf tebygol o gytuno
Rhyw: Dynion

Lleiaf tebygol o gytuno
Rhyw: Merched

Dim gwahaniaethau sylweddol o ran cytuno yn ôl oedran nac amddifadedd.

Cytuno'n gryf | Cytuno | Ddim yn cytuno nac yn anghytuno | Anghytuno | Anghytuno'n gryf

Dylai cyflogwyr wneud mwy i ofalu am iechyd eu gweithwyr.

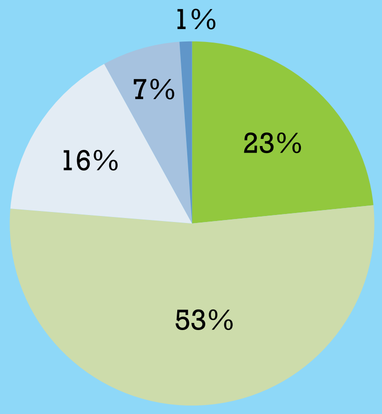

Fwyaf tebygol o gytuno
Amddifadedd: Cwintel mwyaf difreintiedig

Lleiaf tebygol o gytuno
Amddifadedd: Cwintel lleiaf difreintiedig

Dim gwahaniaethau sylweddol o ran cytuno yn ôl rhyw nac oedran.

Dylid gorfodi cwmnïau ac unigolion i fabwysiadu ymddygiadau a fydd yn lleihau newid yn yr hinsawdd.

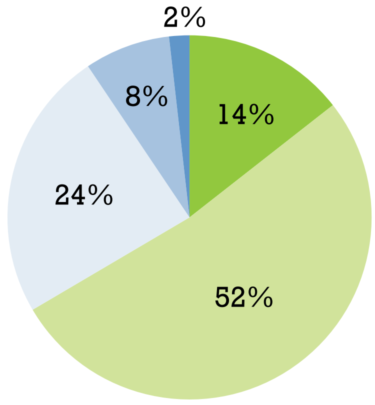

Fwyaf tebygol o gytuno
Oedran: 30-49 oed

Lleiaf tebygol o gytuno
Oedran: 70+ oed

Dim gwahaniaethau sylweddol o ran cytuno yn ôl rhyw nac amddifadedd.

Ar y cyfan, rwy'n teimlo'n obeithiol am fywyd.

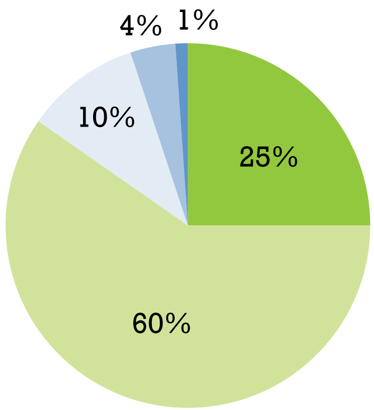

Dim gwahaniaethau sylweddol o ran cytuno yn ôl rhyw, oedran, nac amddifadedd.

Mae plentyndod diogel a llawn cariad yn hanfodol ar gyfer tyfu i fod yn oedolyn iach.

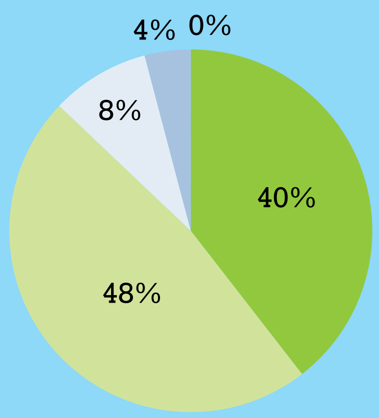

Dim gwahaniaethau sylweddol o ran cytuno yn ôl rhyw, oedran, nac amddifadedd.

Cytuno'n gryf | Cytuno | Ddim yn cytuno nac yn anghytuno | Anghytuno | Anghytuno'n gryf

Rwy'n pryderu wrth ymweld ag ysbyty y gallwn gael haint.

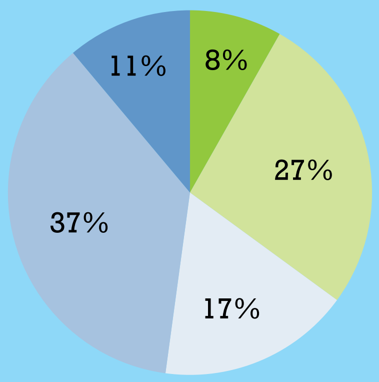

Fwyaf tebygol o gytuno
Oedran: 50-69 oed

Lleiaf tebygol o gytuno
Oedran: 16-29 oed

Dim gwahaniaethau sylweddol o ran cytuno yn ôl rhyw nac amddifadedd.

Dylai pobl eu cadw eu hunain yn iach, nid gwaith gwasanaethau cyhoeddus yw hynny.

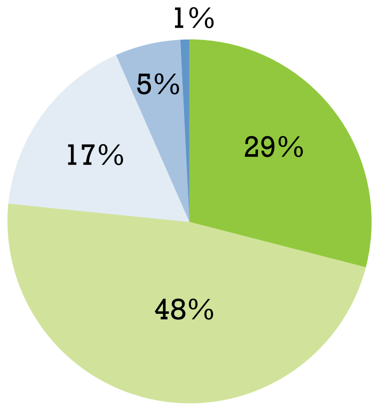

Fwyaf tebygol o gytuno
Oedran: 70+ oed

Lleiaf tebygol o gytuno
Oedran: 16-29 oed

Dim gwahaniaethau sylweddol o ran cytuno yn ôl rhyw nac amddifadedd.

Dylai bwyd iach gostio ychydig yn llai a bwyd nad yw'n iach ychydig yn fwy.

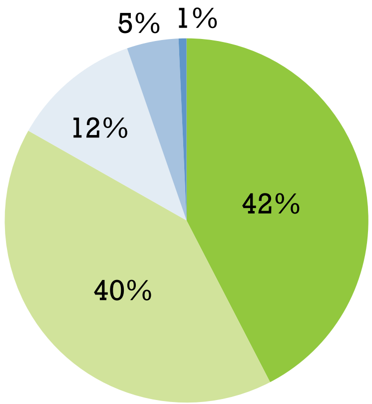

Fwyaf tebygol o gytuno
Rhyw: Merched
Amddifadedd: 2il gwintel lleiaf difreintiedig

Lleiaf tebygol o gytuno
Rhyw: Dynion
Amddifadedd: 3ydd cwintel lleiaf difreintiedig

Dim gwahaniaeth sylweddol o ran cytuno yn ôl oedran.

Rwy'n cefnogi terfynau cyflymder o 20 milltir yr awr lle y bydd hyn yn lleihau anafiadau traffig ffyrdd.

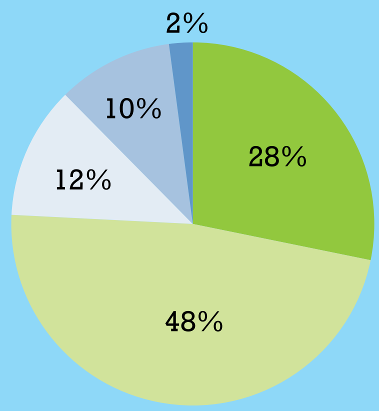

Fwyaf tebygol o gytuno
Rhyw: Merched
Oedran: 70+ oed

Lleiaf tebygol o gytuno
Rhyw: Dynion
Oedran: 16-29 oed

Dim gwahaniaeth sylweddol o ran cytuno yn ôl amddifadedd.

Cytuno'n gryf | Cytuno | Ddim yn cytuno nac yn anghytuno | Anghytuno | Anghytuno'n gryf

Yn aml, rwy'n teimlo ar wahân yn fy nghymuned leol.

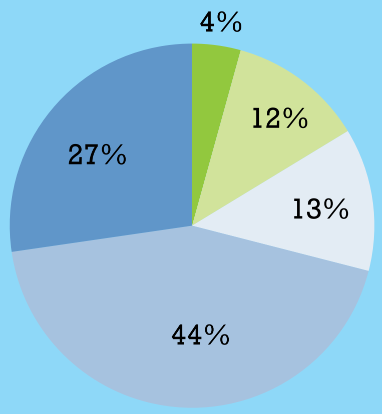

Fwyaf tebygol o gytuno
Rhyw: Merched
Amddifadedd: 2il gwintel mwyaf difreintiedig

Lleiaf tebygol o gytuno
Rhyw: Dynion
Amddifadedd: Cwintel lleiaf difreintiedig

Dim gwahaniaeth sylweddol o ran cytuno yn ôl oedran.

Rwy'n ffyddiog y byddai'r GIG yn diwallu fy anghenion gofal iechyd pe byddwn yn sâl.

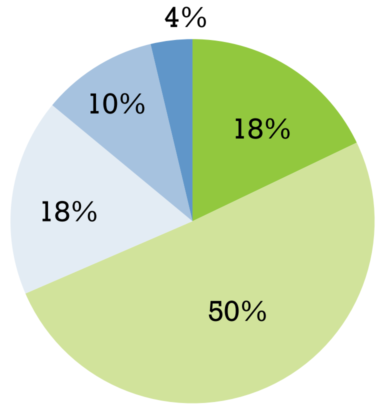

Fwyaf tebygol o gytuno
Rhyw: Dynion
Oedran: 70+ oed

Lleiaf tebygol o gytuno
Rhyw: Merched
Oedran: 50-69 oed

Dim gwahaniaeth sylweddol o ran cytuno yn ôl amddifadedd.

Pan fyddaf yn mynd at fy meddyg teulu, mae fel arfer yn siarad â mi am sut i fyw bywyd iachach.

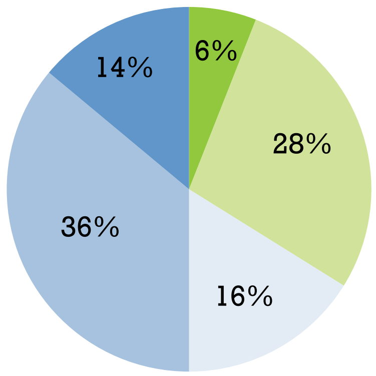

Dim gwahaniaethau sylweddol o ran cytuno yn ôl rhyw, oedran, nac amddifadedd.

Pan fyddaf yn siarad â phobl broffesiynol ym maes iechyd, megis nyrsys a fferyllwyr, maen nhw'n rhoi cyngor ar fyw bywyd iachach i mi.

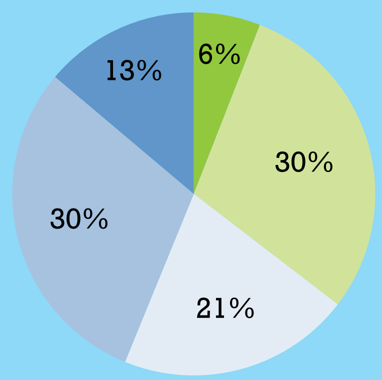

Dim gwahaniaethau sylweddol o ran cytuno yn ôl rhyw, oedran, nac amddifadedd.

Cytuno'n gryf | Cytuno | Ddim yn cytuno nac yn anghytuno | Anghytuno | Anghytuno'n gryf

Rwy'n teimlo'n ddiogel yn fy nghymuned leol.

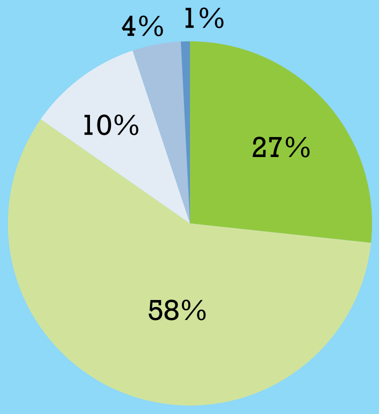

Fwyaf tebygol o gytuno
Oedran: 70+ oed
Amddifadedd: 2il gwintel lleiaf difreintiedig

Lleiaf tebygol o gytuno
Oedran: 16-29 oed
Amddifadedd: Cwintel mwyaf difreintiedig

Dim gwahaniaeth sylweddol o ran cytuno yn ôl rhyw.

Dylid gwahardd hysbysebion am alcohol i leihau problemau defnyddio alcohol.

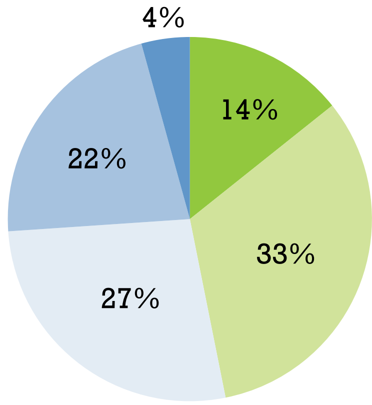

Fwyaf tebygol o gytuno
Rhyw: Merched
Oedran: 30-49 oed

Lleiaf tebygol o gytuno
Rhyw: Dynion
Oedran: 16-29 oed

Dim gwahaniaeth sylweddol o ran cytuno yn ôl amddifadedd.

Dylid gwahardd hysbysebion am fwyd nad yw'n iach i leihau gordewdra mewn plant.

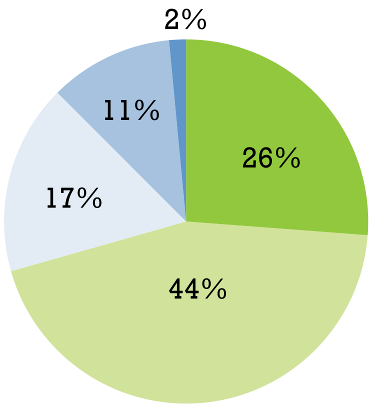

Fwyaf tebygol o gytuno
Rhyw: Merched
Oedran: 50-69 oed

Lleiaf tebygol o gytuno
Rhyw: Dynion
Oedran: 16-29 oed

Dim gwahaniaeth sylweddol o ran cytuno yn ôl amddifadedd.

ISBN 978-1-910768-70-9

© 2018 Ymddiriedolaeth GIG Iechyd Cyhoeddus Cymru

Gall y deunydd yn y ddogfen hon gael ei atgynhyrchu o dan delerau'r Drwydded Llywodraeth Agored (OGL) www.nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/3/ ar yr amod y gwneir hynny'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol.

Rhaid cydnabod Ymddiriedolaeth GIG Iechyd Cyhoeddus Cymru, a hi sy'n berchen ar yr hawlfraint yn y trefniant, y dyluniad a'r cynllun argraffyddol.

Tîm Ymchwil Hot House
Sefydliad Ymchwil Iechyd a Meddygol Bangor
Ysgol Gwyddorau Gofal Iechyd
Prifysgol Bangor
Bangor LL57 2DG
Ffôn: +44(0)1248 383519

Y Gyfarwyddiaeth Polisi, Ymchwil a
Datblygu Rhyngwladol
Ymddiriedolaeth GIG Iechyd Cyhoeddus Cymru
Tŷ Clwydian, Parc Technoleg Wrecsam
Wrecsam LL13 7YP
Ffôn: +44(0)1978 318413